

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI
Taller de Restauració

Memòria de la Restauració del Llibre:

***"Tratado de la conservación de las sustancias
alimenticias"***

Autor: D.I.A. y L.

Direcció realització:
Tana Andrades Marquez

Becaris
Aina Marrasé Piñol

Febrer 2016

MATÈRIA: Llibre

NÚM. FITXA

AUTOR	D.I.A. y L.
TÍTOL	Tratado de la Conservación de las Sustancias Alimenticias.
LLOC/DATA	Barcelona, 1832
SIGNATURA	GW - 2900
REGISTRE	0700549945
DIMENSIONS	18,4 x 11,75 x 3,2 cm
FULLS	256 pp., 1 làm.
SUPORT	Paper
TÈCNICA	Tipogràfica
ENQUADERNACIÓ	Holandesa amb tela i puntes
PROCEDÈNCIA	Camps de l'Alimentació Torribera
DATA RESTAURACIÓ	18-02-2016

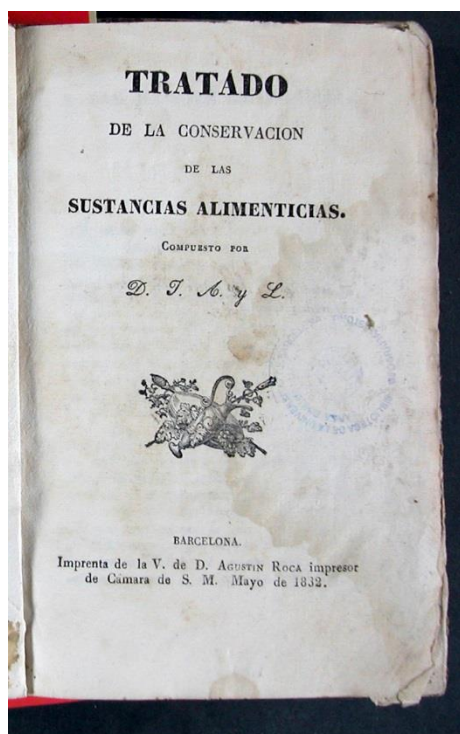
ESTAT DE CONSERVACIÓ

2

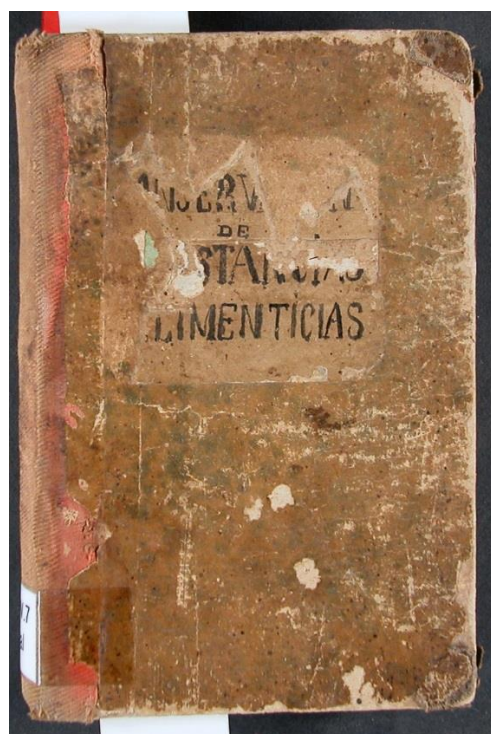
1-bo, 2-regular, 3-dolent, 4-greu, 5-ruïnos

IMATGES

Portada

Enquadernació

DESCRIPCIÓ DE LA PEÇA

- **Bloc del llibre:**

Llibre amb un total de 256 pàgines i una làmina.

Compost de 18 quadernets formats per: 16 quadernets de 4 bifolis, 1 de dos bifolis i una fulla amb escativana (primer quadernet), i 1 d'un bifoli amb la làmina amb escativana (últim quadernet).

Conserva algunes de les barbes.

Guardes simples de color.

Filigranes amb el distintiu "P R".

- **Tintes:**

Tintes tipogràfiques.

Tintes de tampó.

- **Relligadura:**

Enquadernació holandesa en tela amb puntes.

Arquitectura de tapes soltes.

Relligat a la grega, en dos nervis de cordill.

Sense capçades.

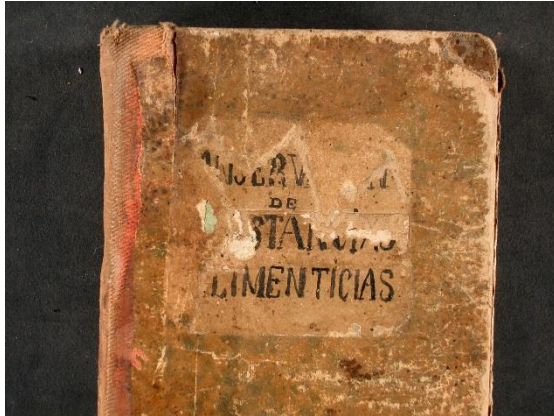
Ex-libris enganxat a les guardes i una etiqueta al pla davanter.

Alarma electrònica de la biblioteca enganxada a la guarda interior posterior.

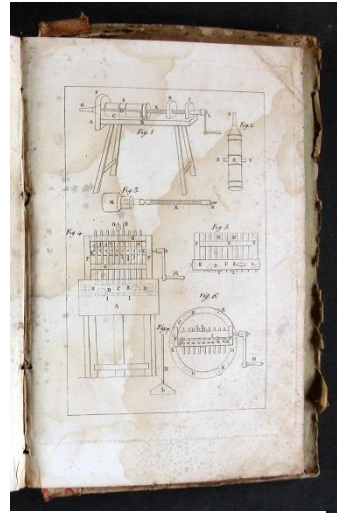
- **Observacions:**

L'etiqueta del pla davanter correspon al títol del llibre.

IMATGES, *detalls curiositats pròpies de la peça*

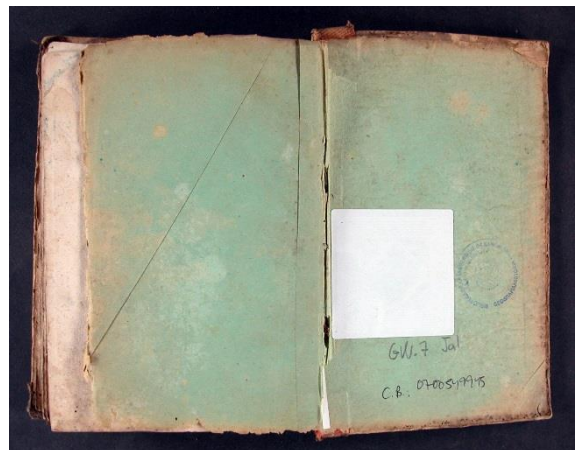
Detall etiqueta (títol del llibre).

Làmina.

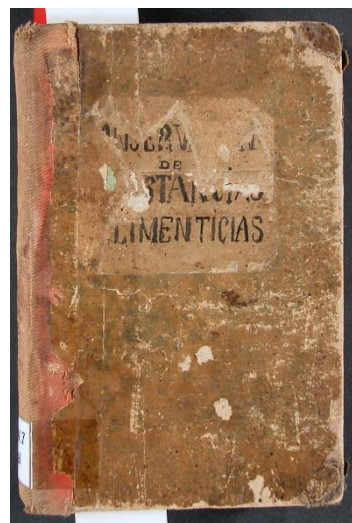
Ex-libris guardes interiors davanters.

Guardes interiors posteriors.

Llom de tela.

Guardes pintades.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

- **Tintes:**
En general les tintes es conserven en bon estat.

- **Suport:**
Les alteracions principals del llibre són taques que provenen de l'atac de microorganismes, aureoles produïdes per la presència d'humitat, i l'alteració cromàtica derivada de la foto-oxidació.
S'observen plecs, esquinços, arrugues i brutícia superficial.
Presenta un grau d'oxidació que es considera bo, amb una mitjana de pH 7.

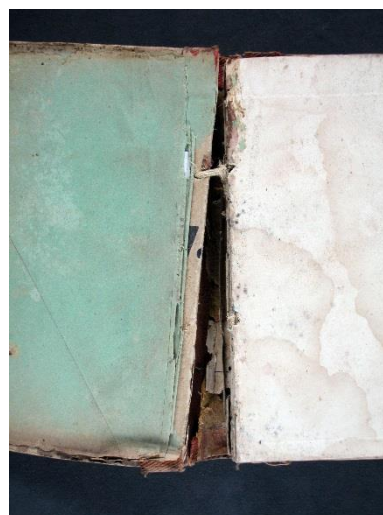
- **Enquadernació:**
- **Tapes**
Les tapes i guardes presenten pèrdues, defoliació i brutícia general.
Llom en molt mal estat, amb taques de fongs, brutícia general i destenyit amb aureoles d'humitat.
Guardes de tapes de color amb pèrdues, defoliació i brutícia general.

- **Relligat**
Separació del bloc respecte a les tapes. El cosit es troba en bon estat, excepte algunes fulles que es troben defoliades.

IMATGES

Destenyit i brutícia llom.

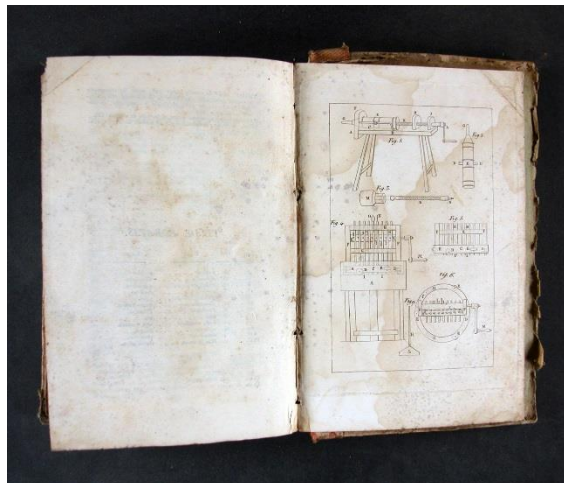
Detall separació del bloc.

Defoliació pp. 42.

Defoliació i brutícia guardes interiors.

Brutícia i taques d'humitat de la làmina.

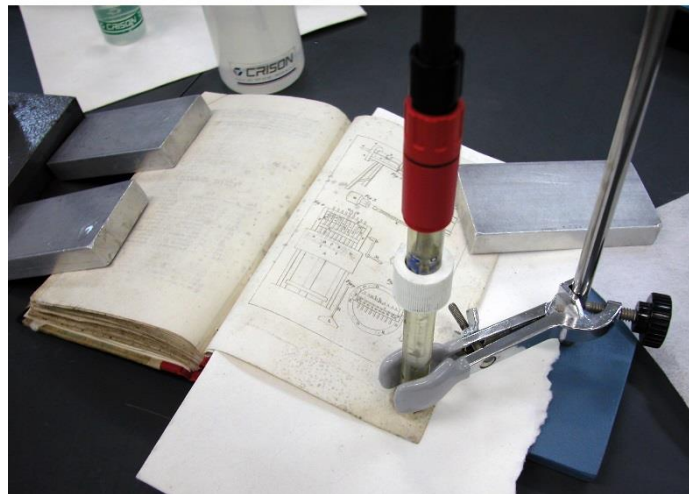
Guarda pintada tapa posterior.

ANÀLISIS de pH (pHímetre: Crison® Meter 507)

La mitjana del pH inicial ens dona 7,00, considerat com bo. Després de tot els processos el pH final és de 7,05.

Pàgina	INICI				FINAL			
	Llom	Caixa	Marge	Mitjana	Llom	Caixa	Marge	Mitjana
Portada	6,85	7,04	7,12	7	7,50	7,34	6,54	7,12
47	7,09	7,17	6,90	7,3	6,89	7,33	7,01	7,08
Làmina	7,08	7,14	6,62	6,94	6,80	7,10	7,10	7
241	6,90	6,69	6,72	6,77	6,95	7,20	6,84	7,01

IMATGES, Anàlisi

Anàlisi del PH.

CONCLUSIONS DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ

- Bloc del llibre

Les alteracions principals del bloc del llibre són les produïdes per la humitat, factor que es tradueix en l'aparició de punts de fongs, que representen un factor de risc tant pel propi llibre, com pels possibles contagis que puguin produir.

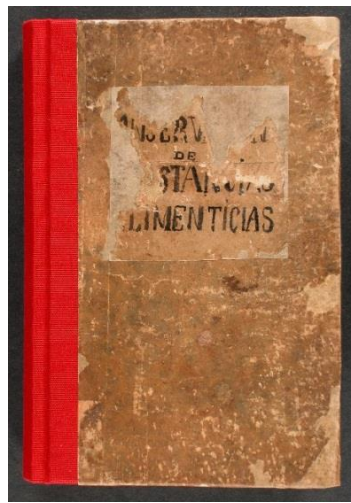
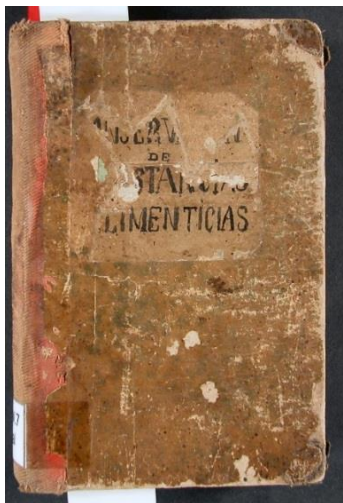
- Enquadernació

L'enquadernació precisa d'un tractament i restauració dels diferents elements de la seva composició, sobretot en la zona del llom, on es troba la principal àrea d'afectació per humitat.

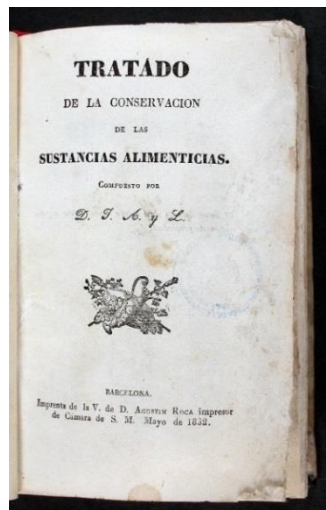
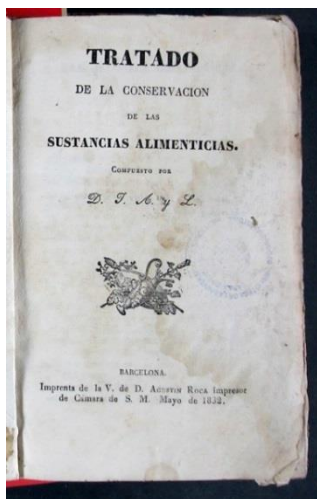
El mal estat del llom és evident: destenyit de la tela, presència d'aurèoles i punts de fongs. Es considera oportuna la substitució d'alguns elements com el llom i les guardes interiors, per tal que les degradacions que presenten no segueixin afectant la resta del llibre.

L'enquadernació, despresa del bloc i la defoliació, implica una possible pèrdua de fulles. Per aquest motiu es recomana una restauració.

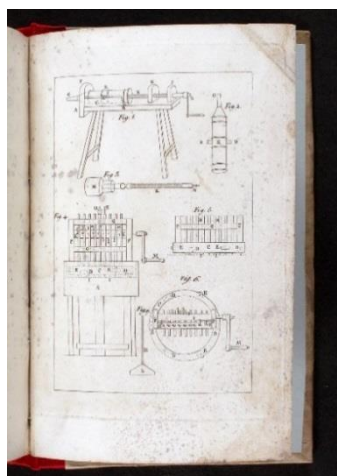
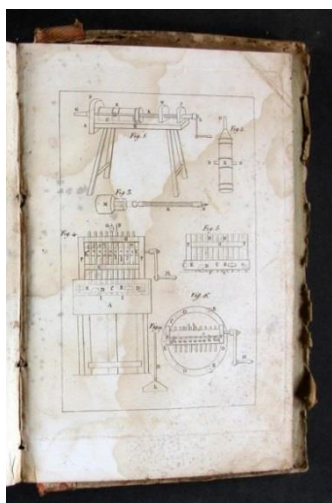
IMATGES

Tapa davantera abans i després.

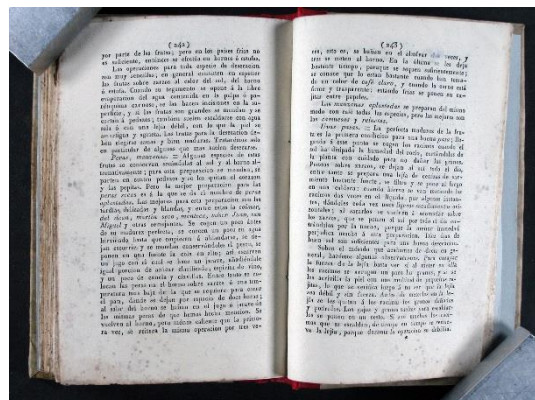
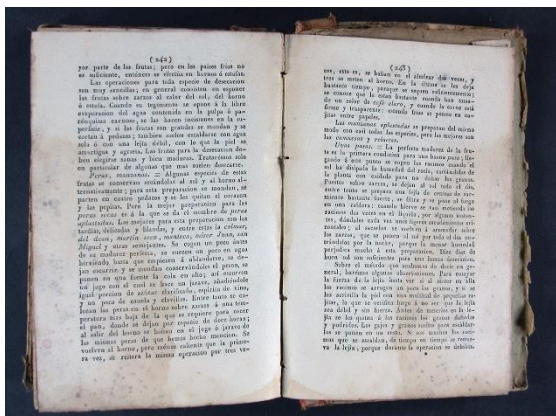
Portada abans i després.

Làmina abans i després.

Guardes davanteres abans i després.

Pp. 243 abans i després.

PROPOSTA DE RESTAURACIÓ

EL BLOC

1. Desmuntatge.
2. Neteja.
3. Desacidificació.
4. Consolidació.
5. Reserva alcalina.
6. Reintegració.

ENQUADERNACIÓ

7. Neteja.
8. Consolidació.
9. Desinfecció.
10. Reintegració.
11. Cosit.
12. Muntatge de tapes i tanques.

FORMA DE PRESENTACIÓ

13. Presentació.

PROCÉS DE RESTAURACIÓ: BLOC

DESMUNTATGE DEL BLOC	Materials
1.1. Separació de guardes de les tapes. 1.2. Desmuntatge del bloc de l'enquadernació. 1.3. Foliació dels quadernets.	1.1. Tylosse® MH300 20gr/l , plàstic poliestirè. 1.2. Tylosse® MH300 20gr/l, pinzell i plàstic poliestirè.
NETEJA	
2.1. En sec: Manual. 2.2. Humida: Mecànica.	2.1. Goma d'esborrar Milàn® en bloc i en pols, bisturí. 2.2. Rentadora: Bany a 30°C amb amoníac durant 24h. 3 canvis d'aigua.
DESACIDIFICACIÓ	
3. 1. Mecànica: Durant el procés de rentat.	3.1. Aigua, amoníac (pH aigua 7,3).
CONSOLIDACIÓ	
4.1. Manual.	4.1. Tylosse® MH300 12 gr/l Mg(OH)2 1gr/l., paletina.
RESERVA ALCALINA	
5.1. Manual: Durant el procés de consolidació.	5.1. Tylosse® MH300 12 gr/l., Mg(OH)2 1gr/l., paletina.
REINTEGRACIÓ	
6.1. Manual.	6.1. Tylosse® MH300: 35 gr/l., paletina, paper japó 33gr.

PROCÉS DE RESTAURACIÓ: ENQUADERNACIÓ

Tapes

NETEJA	Materials
7.1. En sec: Manual. 7.2. Humida (hidratació).	7.1. Paletina, Bisturí, Goma d'esborrar Milàn®. 7.2. Cotó, alcohol 18%, glicerina 2%, aigua 80%.
CONSOLIDACIÓ	
8.1. Manual.	8.1. Tylosse® MH300: 20gr/l., Mg(OH)2, H2O i Etanol.
DESINFECCIÓ	
9.1. Manual: Durant el procés de consolidació a les tapes.	9.1. Tylosse® MH300: 20gr/l., Mg(OH)2, H2O i Etanol.
REINTEGRACIÓ	
10.1. Laminació de les guardes pintades. 10.2 Laminació de l'etiqueta del pla de la tapa.	10.1. Tylosse® MH300 10 gr/l Mg(OH)2 1gr/l., paletina.paper tyssú 12 gr. 10.2. Tylosse® MH300, Mg(OH)2 1gr/l., paletina,paper japó 33 gr.

Relligadura

COSIT	Materials
<p>11.1. Cosit: Similar a l'original. Aprofitant les marques del antic cosit.</p>	<p>11.1. Fill de lli blanc, beta blanca.</p>
MUNTATGE DE TAPES I TANQUES (arquitectura)	
<p>12.1. Llom nou de tela similar a l'original. 12.2. Muntatge conforme l'enquadernació original. 12.3. Substitució de les puntes de tela.</p>	<p>12.1. Tela d'enquadernació, cola polivinílica. 12.2. Cola polivinílica, agulles de marcar. 12.3. Tela d'enquadernació, cola polivinílica.</p>

Presentació

Forma de presentació:	Materials
<p>13.1. Guardes : Reintegració cromàtica. 13.2. Adhesió de l'etiqueta del pla. 13.3. Funda de conservació.</p>	<p>13.1. Aquarel·la. Pinzell. 13.2. Cola polivinílica amb <i>Tylosse</i>® MH300 35gr/l. 13.3. Cartró microcanal neutre, tela (<i>Telflex</i>®) i PVA.</p>

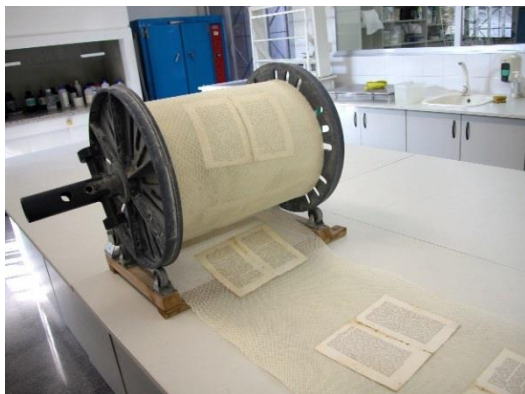
IMATGES, durant el tractament de restauració

Neteja en sec.

Eliminació de la cola del llom.

Neteja humida

Consolidació.

Neteja de les tapes i retirada de les guardes pintades.

Consolidació tapes.

Laminació etiqueta.

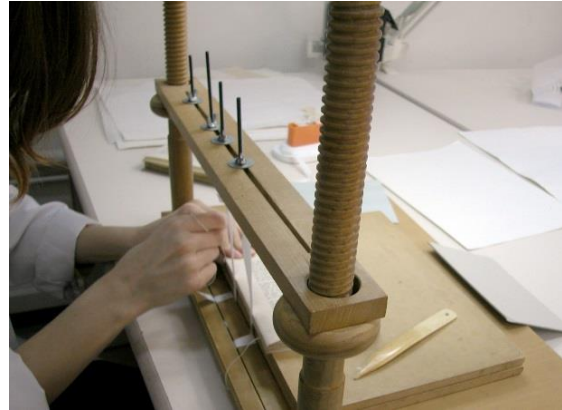
Laminació guardes pintades.

Reintegració cromàtica guardes pintades.

Serrant el bloc.

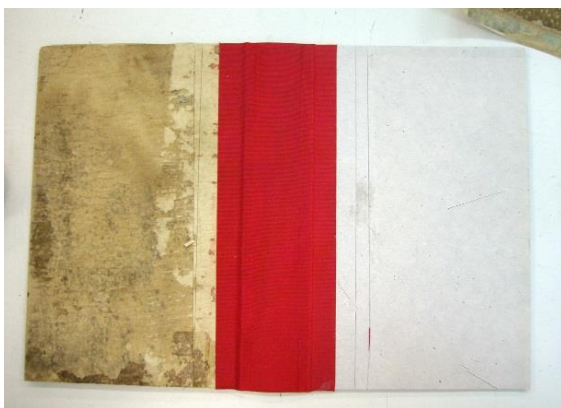
Cosint el bloc

Arrodonint el llom del bloc.

Adhesió tarlatana.

Tapa amb el llom de tela nova.

Adhesió de les guardes pintades a les tapes.

Marcant llom.

Puntes de tela.

Funda de protecció.